

Kraków 11.01.2021 r.

Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
Wydział Architektury

Rozprawa doktorska pt.

Współczesne wieże i platformy widokowe

Autor: mgr inż. Stanisław Czernik

Promotor: prof. dr hab. inż. arch. Janusz Rębielak

Streszczenie

Przedmiotem podjętej problematyki badawczej zawartej w dysertacji są współczesne wieże i platformy widokowe. Zauważalna obecnie tendencja do budowy tego typu obiektów oraz widoczny wzrost ich popularności wśród społeczeństwa powodują, że niniejsza tematyka jest jak najbardziej aktualna a zainteresowanie nią wykazuje wzrastające tendencje. W związku z tym podjęto próbę analizy uwarunkowań architektoniczno-budowlanych dla współcześnie realizowanych wież i platform widokowych, które lokalizowane niejednokrotnie na obszarach o szczególnych walorach krajobrazowych stają się lokalnymi atrakcjami wpływającymi na ukierunkowanie ruchu turystycznego.

Postawionym celem badawczym jest próba kompleksowej analizy współcześnie występujących form strukturalnych i zastosowań funkcjonalnych wież i platform widokowych, które dostosowywane są do obsługi ruchu turystycznego wraz z oceną możliwości spełnienia wymogów funkcjonalnych dla tych obiektów w zakresie użytkowania ich przez osoby o ograniczonej zdolności ruchowej oraz osoby poruszające się z małymi dziećmi. Ponadto w pracy podjęto próbę sformułowania zasad kształtowania form architektonicznych wież i ścieżek napowietrznych zlokalizowanych w chronionych obszarach przyrodniczych z określeniem zalecanych systemów posadowienia takich obiektów.

Dla tak określonych celów badawczych sformułowano tezy pracy, które opisują zależność kształtowanej formy architektonicznej i przyjętej postaci struktury nośnej obiektu od występujących na danym obszarze uwarunkowań kulturowych, krajobrazowych oraz tradycji budowlanych. Tezy pracy odnoszą się również do możliwości dostosowania tych obiektów do potrzeb osób o ograniczonej zdolności ruchowej i rodzin poruszających się z małymi dziećmi, co w konsekwencji wpływa na skuteczne stymulowanie ruchu turystycznego, a tym samym umożliwia ochronę środowiska przyrodniczego.

Jako główne metody badawcze zostały przyjęte analizy materiałów zawarte w publikacjach naukowych, analizy porównawcze oraz autorskie wizyty studialne i lokalne badania przeprowadzone dla wytypowanych wież i platform widokowych, które są obecnie uznawane za atrakcje turystyczne danego regionu.

Badania przeprowadzono na wybranych przykładach istniejących wież i platformach widokowych występujących na obszarach o szczególnych walorach krajobrazowych oraz w wielkich miastach, gdzie wznoszone są wieże stanowiące złożone zespoły funkcjonalne. W pracy odniesiono się również do historii rozwoju, ich przekształceń i procesów adaptacji wież, których forma architektoniczna na przestrzeni mijających wieków była dostosowywana do

występujących zapotrzebowań i możliwości technicznych danego okresu. Mimo zauważalnych zmian i ewolucji form architektonicznych wież ich dominujący parametr, czyli ich wysokość jest niezmienny i zawsze wyróżnia tą grupę obiektów jako dominantę występującą na tle otaczającego krajobrazu.

Wnioski wynikające z przeprowadzonych badań oraz analiz zawarte w podsumowaniu pracy potwierdzają słuszność przyjętych celów i postawionych tez zawartych na początku dysertacji.